

ევროკავშირსა და საქართველოს შორის არსებული ურთიერთობები: ფაქტები და რისხვები

#easternpartnership

ევროკავშირსა და საქართველოს ავტომატურად მჭიდრო და პოზიტიური ურთიერთობა. ურთიერთობების საფუძველია ევროკავშირ-საქართველოს ასოცირების შესახებ შეთანხმება, რომელიც მოიცავს ღრმა და ყოვლისმომცველ თავისუფალი სავაჭრო სივრცეს (DCFTA); ეს დოკუმენტი შვიდა ძალაში 2016 წლის ივლისში და მიზნად ისახავს პოლიტიკურ ასოცირებას და ეკონომიკურ ინტეგრაციას. ევროკავშირის და საქართველოს მთავრობის წევრებს შორის 2018 წლის 21 ნოემბრის ახალი დონის შეხვედრის იმ შეთანხმებული შედეგების განხორციელება, სადაც 25-ზე მეტი კონკრეტული ჯედიბა იყო შეთანხმებული, ევროკავშირ-საქართველოს ურთიერთობის შემდგომ სახელმძღვანელო წარმოადგენს. თანამშრომლობის და დახმარების პროგრამების საშუალებით ევროკავშირი რჩება იმ ვალდებულების ერთგული, რომელიც გულისხმობს ძლიერი, დამოუკიდებელი და განვითარებული საქართველოს მხარდაჭერას.

უფრო ძლიერი ეკონომიკა

✓ ეკონომიკური განვითარება და სამუშაო ადგილების შექმნა ევროკავშირის უმთავრესი პრიორიტეტი საქართველოში. ევროკავშირი საქართველოს მთავარი სავაჭრო პარტნიორია, მისი მთლიანი ვაჭრობის 27% წილით, ამიტომ კავშირები ძალიან მჭიდროა, ხოლო ევროკავშირის ბაზრის ამუშაოდ მიმდინარე გახსნის პროცესი უფრო მეტი ქართული პროდუქტისთვის საქართველოს მოქალაქეებს უწყვეტად სთავაზობს ექსპორტის და შემოსავლის მიღების ახალ შესაძლებლობებს.

✓ მცირე და საშუალო საწარმოები საქართველოს ეკონომიკის ხერხემალია. მათი განვითარების მხარდასაჭერად ევროკავშირი უზრუნველყოფს დაფინანსებას, ტრენინგს და ექსპორტს EU4Business ინიციატივის საშუალებით. 2009 წლის შემდეგ 63,000-ზე მეტმა მცირე და საშუალო საწარმომ, მიკროსაწარმომ და ფერმერმა მიიღო სესხები. გარდა ამისა, სულ 130 მილიონი ევრო გაიცა სესხების სახით ინოვაციური მცირე და საშუალო საწარმოებისა და მცირე და საშუალო კაპიტალიზაციის კომპანიებისთვის პროგრამის ჰორიზონტი 2020 ფარგლებში.

✓ სოფლისა და სოფლის მეურნეობის განვითარების ევროპის სამეზობლო პროგრამის (ENPARD) საშუალებით ევროკავშირი აწარმოებს საქართველოს სოფლის მეურნეობის მოდერნიზაციის სოფლის მეურნეობის კოოპერატიული მოდელის მხარდაჭერით და 1,600 კოოპერატივის ფინანსური და ტექნიკური დახმარებით უზრუნველყოფით. გარდა ამისა, ევროკავშირის დახმარებამ ხელი შეუწყო ქვეყნის მასშტაბით 59 საინფორმაციო და საკონსულტაციო ცენტრის შექმნას, სადაც დღეისათვის ტრენინგი გავლილი აქვს 250,000 ფერმერს.

✓ მთავრობის მაკროეკონომიკური პოლიტიკის სტაბილიზაციის დასახმარებლად ევროკავშირი საქართველოს მაკროეკონომიკის მხარდაჭერით უზრუნველყოფს - მესამე ოპერაცია 45 მილიონამდე ევროს ოდენობით 2018 წელს დაიწყო.

უფრო მტკიცე კავშირები

✓ ევროკავშირი საქართველოს უზრუნველყოფს დიდი გრანტებით სატრანსპორტო კავშირების, ელექტრო- და წყლის ინფრასტრუქტურის განვითარებისთვის, რაც გულისხმობს შემდეგს: აღმოსავლეთ-დასავლეთის გზატკეცილი; ფართომასშტაბიანი წყლის ინფრასტრუქტურა აჭარაში, კახეთსა თუ იმერეთში; და ენგურის კაშხლის და სხვა ელექტრო-ინფრასტრუქტურის მოდერნიზაცია მთელი ქვეყნის მასშტაბით.

✓ ევროკავშირი ასევე მხარს უჭერს ფართომასშტაბიან პროგრამებს გარემოს, მწვანე ეკონომიკის, განახლებადი ენერჯის და ენერგოეფექტურობის სფეროებში გამოწვევების გადასაჭრელად საქართველოში და სხვა მეზობელ ქვეყნებში. მაგალითად, ევროკავშირის შავი ზღვის აუზის სასაზღვრო თანამშრომლობის პროგრამა აერთიანებს მეზობელი ქვეყნების მუნიციპალიტეტებს ისეთი საერთო გამოწვევების გადასაჭრელად, როგორცაა ზღვის ნარჩენები.

უფრო ძლიერი მმართველობა

✓ ევროკავშირი თანამშრომლობს საქართველოს მთავრობასთან ეფექტიანი, ხელმისაწვდომი და სამართლიანი სახელმწიფოს ჩამოსაყალიბებლად, რომელიც იცავს მოქალაქეთა უფლებებს და უმარტივებს მათ ცხოვრებას და მიზნების განხორციელებას.

✓ სამართლის თანაბარი ხელმისაწვდომობის უზრუნველსაყოფად ყველა მოქალაქისთვის მათი შემოსავლის მიუხედავად, ევროკავშირმა მხარი დაუჭირა სამთავრობო იურიდიული დახმარების სამსახურის ჩამოყალიბებას. სამსახურს აქვს 20 ოფისი მთელი ქვეყნის მასშტაბით და უკვე შესთავაზა უფასო დახმარება 330,000-ზე მეტ ადამიანს, მათ შორის - სასამართლოში წარმომადგენლობა 123,000-ზე მეტ საქმეში. შემთხვევათა უმრავლესობაში ეს იყვნენ მოქალაქეები, რომლებისთვისაც სხვაგვარად ადვოკატის მომსახურება ხელმისაწვდომი არ იყო.

✓ ევროკავშირის დახმარებით ტრენინგი გაიარა 5,000-ზე მეტმა მოსამართლემ, პროკურორმა, ციხის და პოლიციის სამსახურის პერსონალმა, პოლიციის გამომძიებელმა, სახალხო დამცველმა და ადვოკატმა იმ მიზნით, რომ გაეუმჯობესებინათ საკუთარი უნარები და ეფექტიანობა, და შემდგომშიც დაეცვათ საქართველოს მოქალაქეების უფლებები.

✓ სამთავრობო სამსახურების ხელმისაწვდომობის გასაუმჯობესებლად ევროკავშირმა მხარი დაუჭირა 44 სახელმწიფო საზოგადოებრივი ცენტრის დაარსებას პატარა ქალაქებში და სოფლებში მთელი ქვეყნის მასშტაბით. ამ ცენტრების საშუალებით შორეულ ტერიტორიებზე მცხოვრები 90,000-ზე მეტი მოქალაქისთვის ხელმისაწვდომი გახდა 200 საჯარო და საბანკო სამსახური, ასევე უფასო ინტერნეტი და ბიბლიოთეკები.

უფრო ძლიერი საზოგადოება

✓ 2017 წლის 28 მარტს საქართველოს მოქალაქეებისთვის ვიზა ლიბერალიზაციის ძალაში შესვლის შემდეგ, საქართველოს ხელისუფლების თანახმად, ევროკავშირში ვიზის გარეშე იმოგზაურა 300,000-ზე მეტმა საქართველოს მოქალაქემ.

✓ დაახლოებით 5,600 სტუდენტი და აკადემიური პერსონალის წარმომადგენელი საქართველოდან სწავლობდა და ასწავლიდა ევროკავშირში პროგრამის „ერაზმუს+“ ფარგლებში. 300-ზე მეტი ახალგაზრდა და ახალგაზრდობის საკითხებზე მომუშავე ადამიანი იღებს მონაწილეობას ერთობლივ საქმიანობაში პარტნიორებთან ერთად ევროკავშირიდან.

✓ 2018 წელს საქართველოში, კერძოდ თბილისში, გაიხსნა ევროპული სკოლა, სადაც სწავლობენ მოსწავლეები აღმოსავლეთ პარტნიორობის რეგიონიდან; ისინი იღებენ მაღალი ხარისხის, ევროპული და საერთაშორისო სტანდარტების განათლებას და მათ ექნებათ ევროპული ფასეულობების კარგად გაცნობის შანსი.

ევროკავშირი
საქართველოს უდიდესი
სავაჭრო პარტნიორია და ის
საქართველოს ყოველწლიურად
120 მილიონი ევროს
ოდენობის საგრანტო
დახმარებით
უზრუნველყოფს.

2017 წლის მარტის
შემდეგ საქართველოს
300,000-ზე
მეტმა მოქალაქემ უკვე ისარგებლა
უვიზო რეჟიმით შენგენის
სივრცეში სამოგზაუროდ.

საქართველოს მხარდაჭერა უსაფრთხოების საკითხში

სტაბილურად უცვლელია ევროკავშირის საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის მხარდაჭერის პოლიტიკა ქვეყნის საერთაშორისოდ აღიარებულ საზღვრებში და ევროკავშირის ჩართულობა აფხაზეთის და სამხრეთ ოსეთის სეპარატისტული რეგიონების კონფლიქტის გრძელვადიანი მოგვარების მხარდაჭერაში.

2008 წლის საომარი მოქმედებების დამთავრებისთანავე, ევროკავშირმა საქართველოში განაღო ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისია (EUMM), რომელიც მას შემდეგ ახორციელებს სადღეღამისო პატრულირებას აფხაზეთის და სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაციული სასაზღვრო ხაზების გასწვრივ. ამან შეამცირა დაძაბულობა და ესკალაციის პოტენციური რისკი, და ხელი შეუწყო სტაბილურობას მთელ საქართველოში და გარემომცველ რეგიონში. ამჟამად ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისიას ჰყავს ხმელეთზე მომუშავე 200-მდე მონიტორი და აქვს 24/7 ცხელი ხაზი, რაც კონფლიქტის მხარეებს აძლევს ერთმანეთთან დაკავშირების საშუალებას უსაფრთხოების საკითხებზე დაძაბულობის განმუხტვის მიზნით.

გარდა ამისა, ევროკავშირი მიესალმება საქართველოს მხარდაჭერას ევროკავშირის უსაფრთხოების საკითხებში. 2014 წლის მარტში ძალაში შევიდა ჩარჩო-ხელშეკრულება საქართველოს მონაწილეობის შესახებ ევროკავშირის ერთიანი უსაფრთხოების და თავდაცვის პოლიტიკის ოპერაციებში, და მას შემდეგ საქართველომ მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანა რამდენიმე ოპერაციის ჩატარებაში. დღემდე საქართველოს მიერ ამ პროცესში შეტანილი უდიდესი წვლილია დაახლოებით 156 სამხედრო პირის მონაწილეობა ევროკავშირის სამხედრო ძალებში ცენტრალური აფრიკის რესპუბლიკაში. ამჟამად საქართველო მონაწილეობს ევროკავშირის სამხედრო წვრთნების მისიაში ცენტრალური აფრიკის რესპუბლიკაში და ევროკავშირის სანვრთნელ მისიაში მალიში.

